

Dödbudskop

Dödbud meddelades alltid förr med vargebud, bruket gick först till de anhängiga sen till andra som skulle vara med på begravningen. Detta upphörde i slutet av 1800-talet, då det blev allmänt med dödbanner och tryckta begravningskort. De döda sättdes och lades på ett bord, en psalmbok lades under hakan för täppa till munnen. Ett ämbo vatten rättas in i likrummet för att fylla likluckan. Ett bruk var att ej kasta ut tröstrattan förr än den döde burits ut. Dessa skulle vara för att ej den döde skulle gäjen. När kistan var fördig klädde den döde. Linne och klädet hade de alltid i ordning det sallades för jordlinnen de svärti med bukan och myckel med bärkomskristar inskrifta i kläderens

Pingarna togs av, men det var ej många som hade ringar, de fattiga brukade häma ringar när de skulle vigas och mannen har ej sing förs. Läpkärvar användes alltid förr, en soddan står här i vapenhuset i Frusthults jernhus, lagad med höga ben och läderremmar att spänna över kistans. De döda bars på axlarna av fyra män, om de hade särskilda vilarställen har man ej hänt, men nog fickdrivit eller bytta bärare då vägen ibland var lång. Bären användes av fattig och rik. Sådan lantbrukarna hörjade skaffa sig fjedervagnar användande till att föra de döda till graven. Omkring 1880 kom den första likvagnen till Frusthult den ägdes av arrendatären till kyrkoaneckeset och han tog betalt för användningen. De första som använde likbil var begravningsentreprenören där är vid omkring en 20 års ålder.

Utprästet har väl förekommit när prästen var
med men en psalmvers lästes väl ibland
innan den lade bås ut. I begravningarna
processionen gick mannen före kvinnorna
Då de kom fram till kyrkogården kom
klackaren och sjöng, just gäs mot däcken var tja
gäs. Det är väl en gå i 70 år sedan det sades här
att sjelvspillningar skulle lyftas över kyrkogården
men han varit ibruk förr i tiden. De förmög-
na hade sina begravningar mest på vardagarna
de fattiga på söndagarna, då skulle ju
prästen till kyrkan för högmässan och då
varade det ju att få jordfäst före predikan
För bledsvål kras på predikan men ej numera
Tiden för själavarningsring var förr som nu
mellan 11 och 12 för barn något hastigare tid
Om det var olika för fattiga och rika förr
är ej bekant

Ringning före och efter begravningen har
varit oftast förförd, den skulle bärja
då processionen började syna från kyrkatornet
efter ringningens tillstans hinnit men
eller ej syns mer. Begravningar kallades
här för försedd ibland för dödsbegravning
D. förmånga bjädd även prästen och klockaren
samt ringare och gravgrävare, de fick också
especialt belopp. Nu får kyrkobokhållaren
förrätta ringning och grävning för en bestämd
summa Den gamla kyrkogården är inhägnad
med grästensmur, den tillökades med hagtornshöjd
Så den gamla har grändarna var sina grav
platser, på den nya får de köpa och taga
sig att hälla i den råddade. De förmånga hade
fors stora och höga gravvärder på sina gravplatser
de gamla får ju få der ånnas men de nybygg
sattes för ej överstiga en vis höjd

Gravstenarna från den äldste tiden är av sandsten och den senare av granit. De största gärdarna har förs haft sina gravfält på sänder och värper om kyrkan. Här fick ingen begravas som ej tillhörde deras släkt. Husfolket fick begravas på det allmänna som var norr om kyrkan. De hade ju ej rät att rätta gravvården över sina döda, någon satt väl ett träd och på senare tid sätta gravkor med målade namn i cirka men de är nu för långt sedan borta. Här i vår kyrka var förr flera begravningsplatser upptagna och flyttade då kyrkan restaurerades i början av 1900-talet. Kyrkhallen som låg över de döda i kyrkan står uppsättad ute vid kyrkmuren. Olaf Christofferson har försökt att fåsa inskriftionerna men de är mycket slitna och svårtläsliga men det var väl några framstående personer med familjer

Yfär var förs en så kallad herrebegravning
med murad valv och ingång. Den hade till
höft en lämningar Ture Brorssons på Charlottenborg
har rättis kistorna in efter jordöfningen
och dännen igenmurades. Ditta rävades
dai kyrkogården i början av 1900 talit anspila-
nerades och utökades. Färs var det brukligt
att de som fölgt den döda till graven i kullen
sökte gravens isinnan de gick bort. Detta
ansiegs som en brudstötning mot den döda.
Gravarna var då runt nu i öster och väster
med den dödes huvud i väster och mvanriketit
mot den uppiggande solen, ett bruk från den
tid dai man dyskade solen och undan Kristin
Tid van färs på uppständerna. Gravkullar
var allraint färs dai rättis murgränd på
kullarna. men det färs best under stränga
vintrar, men ännu är det nägra kvar.

Till jul i Skåne har det näst alltid varit bruk
att pryda gravarna med kransar och blommor.
Eldrigare är någon här i socknen hör ej
farit kommit, men förr urvar har gravsatt på
de anhörigas gravplatser. Den första var en
dackta från Stockholm som var född i Lund.
Denna gravsättning anses i allmänhet som hedniskt
och motbjudande. Förr trädde man att här
på sitt värn runt skulle väcka kyrkogården
i sijpnad av en bagge, de kalla den för
kyrkogrimmen. Detta var dock till de som blivit
avrättade gravplatser finne ej. Gå den gärd
då jag är född i Lilla Edetstad stad i början
av 1800 talet ett trädors där en man hade
brunsknat. Här ej nogat bärhus, men i det
si kallade vapenhuset ligger de döda tills
de skall jordfästas. Majning var från ett bruk
de sandade galres strödd, hockad grane och bordar

Nu sätter en gran på vardera sidan om ingången
och två grane på gården då de shall ha begrav-
ningmidag framme. De äta gravkranarna
var väl på kranarna, sedan de kom fördelat
blomkranarna. Minnesfärder var brukligt
på en sida hängde på väggen hos min farfar
den var efter min farfar, som dog 1875,
den förestälde en likstila med en engelsk bild
vid vardera sidan, med namn och årtal
när dödfallet inträffat. Den var insatt med
glas och fram. Sorgdräktarna har väl alltid varit
svart eftersom mörkblått, mannen med höga hattar
kvinnorna hade för många är sen rita utskrubb
byxelé senare inna hattarna kom till i varsta
silkeskjoladelen. Då kvinnorna började använda
hattar med slaja, begyndt mannen med
sorgband på hattarna. Sorgtiden var välett
är för många anhängiga för andra ett halvt år

Borgartig. Odens åter militär begravning har ej
har förekommit under hänt tid

Katolsk begravning har varit e gånger
det var 2. på ätken som hade bosatt sig här
och var svenska medborgare. De fick ej görafästas
i kyrkan. En katolsk präst från Malmö
gjord fäst vid graven. Begravningskassa fanns ej.
Här får vi anlita begravningsentreprenörer
från Trelleborg. Det är omkring en 20 års sen
de började, de kommer med kista och blödset
och placeras de döda sjunger i kyrkan under
begravningsaktén och tackas vid graven om de
då till anmodas. Gravgrävning utfärs
av kyrkorådsmästaren, som även pryder i
kyrkan och graven. Vid dödfall visger man
nu på entreprenörer sätter han det besta om
de så vill. Så har de begravning mellan på
ett kaffé eller hotell. Detta förändring i begravning
skickades den förra tiden

Min farfar Nils Andersson Holm f 1798 d 1884.

Det han dött gick en son till prästen och anmälde
dödsfallit och fick kistansel dog på begravningen.
Samma dag var självurning. Då gick en
handverkare omkring till de anhöriga och de som
skulle bjudas till begravningen med sorgebud.
Si beställdes kistan, den skulle vara av fur
mörd, vart, med bevärtning av stjärnor och
änglabilder. Då kistan var färdig skildes
den döda av sitt par krinna, som brötsade
klä. Sen rättis takan för fönstren, ett litet
höjd vid huvudändan på kistan med fyra ljus
i blankpolerade mässingsljuslåtar, golvet
sandades och bespröddes med bockboni. Det
skurades och fjades, rättis takan för fönstren
bakade byggdes och hämtades hem alt som
behöndes till begravningen. Den som gitt
sorgebud gick omkring och bjöd till begravning

Dagen före begravningens dagen kom de inbjudna
med förring, smör häns och kakor. Gläktin
hade satt ihop alla rockerkaka, de användes i haka
alla som kom med förring skulle bjudas på
kaffe. När vi begravningens dagen kom var
gästerna började komma, togs de emot av
upparorna och lyckades välkomma. Så fick
männen ett glas brännvin och kvinnorna
ett glas vin. De som då ville fick se den döda.
Vi var tiden närmade sig att de skulle bura
den döde ut, tändes ljusen i likrummet,
någon läste en psalmvers. Vi sätta sig
började singa, bara kistan av syra röner
ut och sattes på likvagnen, vi sätta sig
Begravningsprocessionen i gång mannen stod
efter likvagnen, kvinnorna darrade. Då de
kom fram till gravarna bars vi kistan av
de syra bröderna in i kyrkan. Så spelades en
fisalms

Ystafästningen förrättades av församlingen
kyrkohörde enligt samma ritoal som den
nuvarande. Medan klockaren spelade bass
kistan ut och sattes i graven. Så togs kistorna
av under tyftnät. En och annan hämtas av
kongjorda blommor lades på graven. Sen började
att ringa som fortsett till processionen hunnit
hem. (Äi lyöds till bosch och mältidin bjudde
med smörgås, till männen ett glas bränvin
som serverades med hänskötter och pepparträd
och lik. Sen skulle kvinnorna skara sina
hakor som sedan gick omkring till gästerna
och mästa av kakorna gjordes hem.)
Äi lyöds ett glas vin. Äi kom en uppsäss
och fynd välkommer igen alla samman i magen
högl. att spisa frukost. Äi reste de sig och
tackade maten. Sen stappade tobakspiparna
och tände på, på kvällen drack toddy till sist kaffe.

Den andra dagen kom gästerna på entrattid
och bjöds på plackkött och smörgräs och kaffi. Till
middagen serverades pepparrotskött stekt och
saltstrappa och potatis. Den sista spelades kort
och drakts Tändy till det blev tid att
gå till åtta hem, då de fick kaffi
Den yngre generationen likti. Låna vissne
sägde vad man och ta pant in för hennes
Den tredje dagen hems mat till de fattiga.

Lövare restes i grussten av sandsten
med marmorkloss och en infälld skirce
av marmor med uthuggit och förgylld
inskriftion

Här vilar Gustafsson

Wils Anderton Palm f 1798 d 1884

Konstnär Bengta Persdotter f 1802 d 1875

Lövare resti värden